

Förstelärare i Lerums kommun

Detta dokument innehåller gemensamma riktlinjer som gäller för förstelärare i Lerums kommun. Dokumentet inleds med en kortfattad beskrivning av karriärreformen. Därefter följer Lerums kommuns intention med förstelärartjänster, den inriktning som är utgångspunkten för förstelärares uppdrag och förutsättningar för förstelärares uppdrag.

Karriärtjänstreformen

Den viktigaste faktorn för elevernas studieresultat i skolan är lärarna. För att säkra en hög kvalitet på lärarna måste läraryrket göras mer attraktivt, så att undervisningen kontinuerligt kan fortsätta att utvecklas och därmed ge eleverna ständigt bättre förutsättningar att nå de nationella målen. Regeringen har därför inrättat två karriärsteg för yrkesskickliga lärare. Karriärstegen omfattar förstelärare som är ett praktiktäna steg och lektor som kräver examen på forskarnivå. Huvudsakligen ska dessa lärare arbeta med undervisning och uppgifter som hör till undervisningen. Intentionen är att premiera de lärare som uppvisar särskild yrkesskicklighet i undervisningen och genom att arbeta systematiskt med kunskapsuppdraget ge alla elever de bästa förutsättningarna att nå de nationella målen. De skolformer som omfattas är förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare. Regeringen har även inrättat ett riktat statsbidrag för att ge dessa lärare högre löner i förhållande till andra kollegor.

Förstelärare i Lerums kommun

Lerums kommun har utifrån reformen valt att införa förstelärartjänster. Genom verksamhetsnära utvecklingstjänster får särskilt yrkesskickliga lärare i uppgift att utveckla undervisningen samtidigt som de fortsätter att arbeta med undervisning och uppgifter som hör till undervisningen. Lerums kommuns intention är att förstelärartjänsterna ska vara attraktiva tjänster. Strävan är att samtliga skolor ska ha minst en förstelärare som i samarbete med rektor arbetar för att utveckla undervisningen på respektive skola. Flertalet skolor är av den storlek att de kan ha flera förstelärare vilka i så fall också samarbetar som grupp. Förstelärargruppen på respektive skola har då ett gemensamt uppdrag att utveckla undervisningen och kan utöver det ha mer specifika individuella uppdrag. Skolans organisation och infrastruktur för utveckling avgör vilket exakt antal som behövs per skola. Förstelärare ingår i skolornas lokala organisation och arbetsleds av respektive rektor. Rektor formar förstelärares uppdrag och leder deras arbete utifrån den

Datum
2016-01-20

gemensamma inriktning som beskrivs i detta dokument. Förstelärarnas uppdrag ska tydliggöras för övriga lärare på respektive skola.

Utveckla undervisningen

Förstelärarnas huvudsakliga arbetsuppgifter är undervisning och uppgifter som hör till den egna undervisningen. Utöver dessa tillkommer olika uppdrag i syfte att utveckla undervisningen. Samtliga uppdrag ska ha utgångspunkt i Sektor lärandes vision, verksamhetsidé och systematiska kvalitetsarbete och utformas specifikt utifrån respektive skolas kvalitetsarbete och där ingående strategier för utveckling. Det innebär att samtliga förstelärare ska arbeta för att utveckla undervisningen genom att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt, synliggöra elevernas lärande för lärare och elever, arbeta för ökat elevinflytande och ökad inkludering. Förstelärarens uppdrag kan variera över tid och försteläraren behöver därmed ha en bred kompetens som kan möta uppdragens olika inriktningar. De särskilda uppdragen att utveckla undervisningen avser i första hand arbete på den egna skolan. Utöver dessa kan förstelärare också få särskilda uppdrag att leda utvecklingen av undervisningen på andra skolor. Dessa uppdrag leds i så fall av chef för enheten för elevhälsa och utveckling.

Utifrån forskning och beprövad erfarenhet

Undervisningen och utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. För att lärare ska kunna bedriva en undervisning på vetenskaplig grund krävs att skolan tar del av nya vetenskapliga rön. Nya krav ställs på undervisningens innehåll och utformning och lärare behöver kritiskt granska sina kunskaper och sin undervisning. Det ska finnas stöd i forskningen för de metoder skolan använder och de kunskaper som skolan lär ut. Förstelärarens ska följa diskussionen bland forskare om metoder och vetenskaplighet och föra in nya rön i de kollegiala samtalen och tillsammans med sina kollegor kritiskt granska, pröva och sätta kunskaperna i ett sammanhang. Skolan ska använda metoder och färdigheter som har stöd i beprövad erfarenhet. Lärare ska stödja sig på erfarenheter som prövats under en längre tid, är systematiskt utvärderade och dokumenterade. Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är kunskapskällor som kompletterar varandra. Förstelärarens roll innebär därmed att leda det kollegiala lärandet utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Leda kollegialt lärande

Förstelärarens roll innebär att inom ramen för sitt uppdrag leda kollegors lärande för att utveckla undervisningen. Försteläraren ska genom ett strukturerat

Datum
2016-01-20

samarbete med sina kollegor leda lärandet så att de tillsammans tillägnar sig nya kunskaper i den dagliga praktiken. Uppdragen kan exempelvis innebära att leda reflekterande samtal, samtal kopplade till lärande besök eller att leda pedagogiska möten och kompetensutvecklingsdagar. Genom pågående statliga satsningar som exempelvis matematiklyftet och läslyftet tar skolorna del av kompetensutveckling som bygger på goda strukturer för kollegialt lärande. De här strukturerna kan vara ett stöd för förstelärarna såväl i begränsade som i mer omfattande uppdrag.

Kompetensutveckling

Förstelärare ska ha en drivande roll i skolans utvecklingsarbete och kunna leda sina kollegor i ett gemensamt professionellt lärande. För att kunna göra detta behövs kompetensutveckling. Samtliga förstelärare ska därför gå en gemensam utbildning med fokus på att leda kollegialt lärande. Utbildningen, som formas i samarbete med ett universitet, kommer att ge förstelärare en möjlighet att utveckla sin kompetens i att leda kollegialt lärande utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Utbildningen kommer att vara en start för gemensamma möten för förstelärare. Efter utbildningen kommer ett eller flera nätverk att formas i syfte att dela erfarenheter och lära av varandra. Nätverksträffarna kommer att ledas av chef för elevhälsa och utveckling och träffarnas innehåll formas utifrån gemensamma behov. Avsikten är att utbildningen vid behov ska återkomma för nya förstelärare.

Förutsättningar för förstelärarens uppdrag

Alla förstelärare i kommunen ska ha likvärdiga förutsättningar. Uppdragen formas på varje skola utifrån denna gemensamma inriktning och samtliga förstelärare har en individuell uppdragsplan. I uppdragsplanen synliggörs förstelärarens egen undervisning, planering och övriga uppgifter som hör till undervisningen och de särskilda arbetsuppgifter som tillkommer i och med försteläraryupdraget. Försteläraryupdragen är tidsbegränsade på två år.